

1. Millise 1910. aastal prantslase Alexandre Darracqi rajatud **autofirma** masinatega sõitsid kaks esimest vormel 1 maailmameistrit – Giuseppe Farina (1950) ja Juan Manuel Fangio (1951)?

2. See 36-aastane jalgpallur on võitnud korra Meistrite Liiga, kaks Hispaania meistritiitlit, kaks Copa América tiitlit ning on hetkel veel valitsev Inglismaa meister. Temast sai 2016. aastal esimene mees, kes esindanud oma rahvuskoondist enam kui 100 mängus. Viimasel ajal on mees klubitasandil tegelenud pigem varumeestepingi soojendamisega. **Kes?**

3. 14. jaanuaril 2015 ilmus selle ajakirja 1178. number, mille tiraažiks oli 7,95 miljonit eksemplari. Vaid mõni nädal varem oli tiraažiks olnud 60 000. **Mis ajakiri?**

4. Kuuldava bändi nime saab väljendada kahe arvutiklahvi abil. Vastuseks võite kirjutada ka lihtsalt sümboli, mille saab, kui mõnedel Apple'i arvutitel neid kahte klahvi korraga vajutada. **Mis bänd?**

5. See eesti raadioajakirjanik alustas oma tööd Eesti Raadios juba 1973. aastal. Hetkel juhib ta Vikerraadios saateid „Reporteritund“, „Aiatark“ ja „Kajalood“. **Kes?**

6. Võistlustantsu standardantsude hulka kuuluvad viis tantsu: aeglane valss, tango, Viini valss, aeglane ... ja *quickstep*. **Mis sõna käib kolme punkt asemele?**

7. Selle spordiala esimesteks olümpiavõitjateks olid 1900. aastal meestest Charles Sands ja naistest Margaret Abbott, kes mõlemad esindasid USA-d. Seni viimased, 2016. aastal võidutsenud sportlased olid aga britt Justin Rose ja korealanna Inbee Park. **Mis spordiala?**

8. See hoone asub Pariisis aadressil 57 rue de Varenne ning on Prantsusmaa peaministri ametlikuks residentsiks. Sarnaselt brittide 10 Downing Street'ile kasutatakse ka selle hoone nime peaministri ja valitsuse tegevuse metonüümuna. **Mis hoone?**

9. 1945. aastal viis see laev San Franciscost Tiniani saarele rikastatud uraani ja muid koostisosi, mis olid vajalikud Hiroshimale visatud Little Boy kokkupanekuks. Neli päeva pärast veose Tinianile viimist torpedeeris ja uputas laeva jaapanlaste allveelaev I-58. Ellujäänud avastati alles kolm ja pool päeva hiljem, selleks ajaks oli algselt pääsenud ca 900 meremehest elus vaid 316. Laeva uppumisele ja järgnenud hairünnakutele viidati Spielbergi „Lõugade“ esimeses osas. **Mis laev?**

10. Seda revolutsiooniaegse Prantsusmaa üht tuntumat kaunitari ja Pariisi salongide tähte on kunstiajalukku aidanud neoklassitsismi ikoonina jäädvustada Jacques-Louis David ja Francois Gérard. Pildil nähtavat Davidi portreed küsitavast võib imetleda Louvre'is. **Kes?**

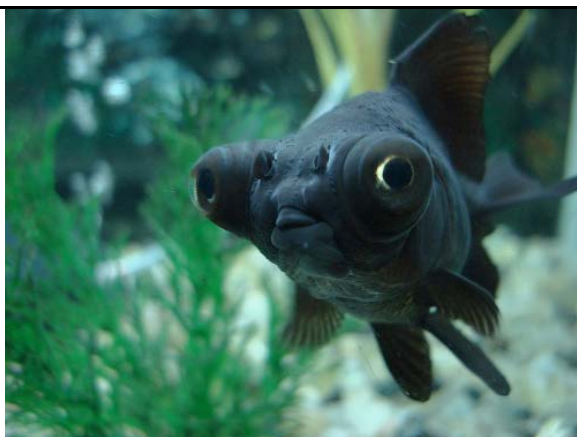

11. Küsitava ülikooli asutas 1769 aastal Eleazar Wheelock väidetavalt eesmärgiga harida indiaanlasi, õpetada neile kristlikku maailmavaadet ja „inglise elustiili”. Ülikool tegutseb New Hampshire’i osariigis, kuulub Ivy League’i ülikoolide hulka ning on sellest eliitsest oktetist väikseim. Kool on tuntud oma vanakreeka kultuuri lembuse poolest. **Mis ülikool?**

12. Äsja 70-aastaseks saanud Haruki Murakami on kindlasti praeguse aja üks tuntumaid kirjanikke, kelle ilukirjandusteostest on eesti lugejale tuttavad näiteks „Norra mets“, „Kafka mererannas“ ja „1Q84“. 2008. aastal avaldas ta aga mitteilukirjandusliku raamatu „Millest ma räägin, kui ma räägin...“, kus ta võtab teemaks ühe oma hobi, millega ta on tegelenud 1980. aastatest. Sama hobiga tegelevad kümned tuhanded eestlased. Seda võib harrastada ka sisetingimustes, kuid enamus eelistab välitingimusi. **Mis sõna sobib kolme punkti asemele?**

13. Ilmselt teab iga ristsõna lahendanud inimene Kra maakitsust, mis oma kitsaimast kohast on vaid 46-kilomeetri laiune. **Millist kahte merd see maakitsus eraldab?**

14. See kuldkala on üks levinumaid akvaariumikalasid, kelle tunneb ära suurte punnis silmade järgi. Kala võib olla värvuselt nii must, valge, kuldne kui ka kirju. Kala on nime saanud seadeldise järgi, mille esimene teadaolev patent pärineb 1608. aastast ja kuulub hollandlase Hans Lippershey nimele. Üks märksa kuulsam versioon seadeldisest valmis aga aasta hiljem Itaalias. **Mis kala?**

15. **Millist mütoloogiakangelast on kujutatud parempoolsel pildil?**

16. Selles 2001. aastal esietendunud Von Krahli teatri lavastuses mängitud Jorma Ollila rolli eest sai Raivo E Tamm oma esimesed teatripreemiade nominatsioonid ja ka esimese preemia – „Raudroosi“. Lavastuse pealkirjaks oli omaaegne reklaamlause, mida suur osa siinviibijaist on oma Nokia telefonikarbiilt tõenäoliselt ka kunagi lugenud. **Mis lavastus?**

17. Küsitava Itaalia kruisisilaeva kaaperdasid 1985. aasta Palestiina Vabastusrinde terroristid. Nad mõrvasid ka ühe reisija, Leon Klinghofferi. Laev ise lasti vette 1947 Hollandis kui MS Willem Ruys, kuid sai oma hilisema ja tuntuma nime pärast ühe Itaalia laevakompanii omandusse jõudmist selle firma populaarse omaniku järgi, kes oli 1952–1957 ka Napoli linnapea. **Mis laev?**

18. Ta on trio Trad Attack! kolmas liige Jalmar ja Sandra Vabarna kõrval, teeb etnomuusikasaadet Kuku raadios ning mängib muuhulgas koos vend Matiga ka ansambelis Angus. Anguses on tema pilliks tromboon, kuulsam on ta muudel instrumentidel. **Kes?**

19. See baškiiri rahvuskangelane (1752–1800) oli mässaja Jemeljan Pugatšovi ülestõususe ning saadeti Eestisse elu lõpuni sunnitööle. Ta on maetud Paldiskisse. **Kes?** Kui nimi kohe ei meenu, aitab ehk KHLi jäähokitiimide peale mõtlemine.

20. Kuulete üht 1847. aastal valminud klaveripala, mis peaks originaalpealkirja kohaselt kõnelema väiksest koerast. Laialt on levinud aga üks teine, märksa utoopilisem pealkiri, mis jääb tavaliselt püstitatud eesmärgile 1,5 kuni 2,5 korda alla. **Kes on helilooja ja mis pealkirja all seda teost laiemalt tuntakse?**

21. Seda jaapanikeelset sõna kasutatakse puhkudel, kui mõni ennustus läheb täide või kui keegi võidab loteriiga, samuti on see levinud termin go-mängus. Välismaailmale aitas termini tuntuks teha 1972. aastal Nolan Bushnelli ja Ted Dabney asutatud firma, mille logo näete pildil. **Mis termin või firma?**

22. Pildil on näitleja Bengt Ekerot (1920–1971). Oma karjääri jooksul tegi ta üle kolmekümne filmirolli, kuid vaieldamatult kuulsaim neist pärineb 1957. aastast, kus ta tegeleb läbivalt ühe olümpiamängude kavasse mitte kuuluva spordialaga. **Kelle kehastamisega on ta end filmiajalukku jäädvustanud?**

23. Euroopa kõrgeima taseme klubide rahvusvaheline liiga, hetkel nimega Turkish Airlines EuroLeague, on aastate jooksul oma formaati ja eriti nime kõvasti muutnud. Selle esimeseks hooajaks võib kõigest hoolimata pidada 1958. aastat. **Milline endine korvpalliklubi võitis selle sarja kolm esimest hooaega?** Klubis on pallinud ka näiteks Jaak Lipso, Aivar Kuusmaa ja Rauno Pehka.

24. **Mida suutis 2019. aastal esimest korda ajaloos teha Hiina kosmosesond Chang'e?** Varasemalt ei ole sellega hakkama saanud ei USA, NSVL ega Venemaa kosmosemissioonid. Vihje õigele vastusele võib leida ka 1973 välja antud ühe kõigi aegade hinnatuma rokialbumi pealkirjast.

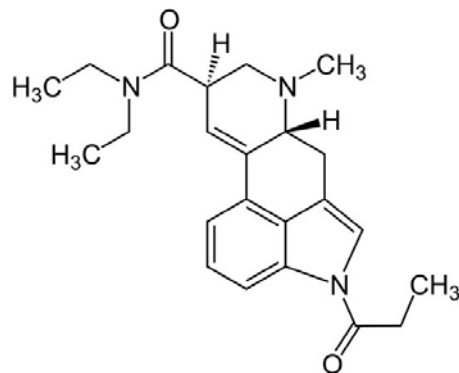
25. Algselt kasutati seda nimetust roogmaranta risoomidest saadava tärklise kohta, kuid tänapäeval kasutatakse seda mitmete troopiliste ja lähistroopiliste taimede mugulaist saadava toidutärklise kohta üldisemalt. Ühe versiooni kohaselt pärineb selle nimi aravaki keelest, tähendades „roogade rooga“, teise versiooni kohaselt on see saanud oma nime läbi inglise keele tänu omadusele, et seda kasutati noolehaavade raviks. **Mis tärklis?**

26. See lahing leidis aset 1176. aastal Friedrich I Barbarossa juhitud Saksa-Rooma riigi vägede ja Lombardia Liiga vahel. Selle keiserlikule väele hävitava kaotusega lõppenud lahingu keskmes oli lombardlaste püha vanker, mida kaitsesid 900 mehest koosnev fanaatiline eliitjalaväeüksus, keda nimetati „surnakompaniiks“. Lombardlaste väed suutsid Friedrich I kaitsvad sõdurid ja lipukandja tappa. Hobune heitis Friedrichi seljast ning arvati, et ta on surnud. Seepeale sattusid keisri väed paanikasse ja põgenesid. Kolmpäeva hiljem ilmus haavatud ja muljuda saanud Friedrich ootamatult siiski elusana Pavia väravate ette. Lahingust on kirjutanud ooperi Giuseppe Verdi, kuid see ei kuulu tema tuntumate hulka. **Mis lahing?**

27. **Mis on ainus kergejõustiku võistlusala**, mille nii meeste kui ka naiste kehtivad maailmarekordid on püstitatud olümpiamängudel? Mõlemad rekordid püstitati päevase vahega 2012. aastal Londonis.

28. Gondwana on hiidmanner, mis eksisteeris perioodil umbes 510 kuni 180 Ma tagasi. Mandrile andis nime Austria geoloog Eduard Suess piirkonna järgi, mille nimi tähendab kohalikus keeles „gondide mets“. **Mis riigi keskosas elavad gondid, kelle elualasid Gondwanaks nimetatakse?**

29. Alfred Lepaotsast-Latsatas on Postimehes muutunud peaaegu et regulaarseks kolumnistiks. Eriti aktiivne kipub ta olema siis, kui meie poliitmaastik on läbi elamas suuremaid muudatusi. Selle "sõltumatu mõtleja" portreepildina kasutatakse huvitaval kombel aga ühe 1905. aastal sündinud kirjaniku ja filosoofi pilti, kes muuhulgas oli lähedalt suguluses Albert Schweizeriga. **Kes on pildil?**

30. See popmuusika supergrupp moodustati möödunud aastal ning selle liikmeteks on USA staarprodutsent Diplo, austraalia lauljanna Sia ja briti laulja Labrinth. Äsja ilmus ka nende debüütalbum. **Mis bänd?** Nime mõtlemisel võib abiks olla pildil nähtav keemiline valem.

31. See on Šveitsi lõunapoolseim kanton ning ainus, milles ametlikuks keeleks on ainult itaalia keel. See on saanud nime seda läbiva jõe järgi. Veekogudest asub seal veel ka Maggiore järve põhjaosa ning suurem osa Lugano järvest. Lugano on ka kantoni suurim linn. **Mis kanton?**

32. Pildil on Louise Brown, kes sai maailmakuulsaks 25. juulil 1978. **Millega see daam ajalukku on läinud?**

33. Ameerika harrastusornitoloog Eugene Schieffelin tõi 1890.aastal Inglismaalt New Yorki 60 ühe linnuliigi esindajat ja lasi need Central Park'is lahti. Ta soovis näha, kuidas antud liik USAs kohaneb. Paraku kohanes liik liigagi hästi ja praegu on neid 200 miljonit isendit. Neil on olnud negatiivne mõju kohalikule ökosüsteemile ja neid peetakse kahjurliigiks. Lind on väga seltsiv ja uudishimulik, samuti väga hea matkija. Eestlased on lindu muuhulgas ka türgi varblaseks nimetanud. **Mis lind?**

34. See küllalt tavapärane saksa mehenimi on perekonnanimeks vendadepaarile, kes oli Saksamaa esimese jalgpalli maailmameistriks tulnud meeskonna südameks ning esimeseks maailmameistriks tulnud vendadepaariks. Vanem vendadest oli ka meeskonna kapten. Samakõlaline (varju)nimi küttis mõni aeg tagasi kirgi ka Eestis toimunud trollimiskandaalis. **Mis nimi?**

35. Kuigi lühendiga SOS seostame ennekõike hädaabisignaali, on sellel ka muid tähendusi, olles näiteks ühe riigi rahaühiku tähiseks. Kuigi see pole ajaloo jooksul hiilanud oma usaldusväarsusega ja riigis on laialt kasutusel ka USA dollar, on küsitav valuuta hakanud siiski viimastel aastatel oma staatust märkimisväärselt tugevdama. **Millise rahaühiku rahvusvaheliseks lühendiks on SOS?** Lihtsalt riigi nimetamise eest saate 1 punkti.

36. **Millise looma aasta** on Hiina kalendri järgi alanud mõned päevad varem kui järgmised Hiinas toimuvad olümpiamängud avatakse?

37. See USA ajakirjanik ja kirjanik sündis 1842. aastal ning osales ka Ameerika kodusõjas. Õuduskirjanikuna on tema mõjukust võrreldud Edgar Allan Poe ja H.P.Lovecraftiga. 1906. aastal avaldas ta oma kuulsaima teose „Saatana sõnaraamat“ („The Devil’s Dictionary“), kus ta küüniliselt ja musta huumoriga seletab lahti erinevaid sõnu ja mõisteid. Detsembris 1913 läks ta Mehhikosse, et ise „kogeda“ sealset revolutsiooni., kuid jäi teadmata kadunuks. **Kes?**

38. Sellel maailmakuulsal maalil on kujutatud Ludovico Sforza armukest Cecilia Galleranit. Maali imetlemiseks tuleb sõita Krakowisse. **Mis on selle maali pealkiri ja kes on autor?**

39. Seda tegelast võis esimesena kohata 1991. aastal arvutimängus „Rad Mobile“ ning Sega üritas tema abil konkureerida Nintendo staari Super Marioga. Lisaks kõigile muule on tema järgi nimetatud ka üks valk ja vastavat valku kodeeriv geen, mille lühendid on vastavalt Shh ja SHH. See valk on tuntud organismi vormi või struktuuri arengu stimuleerimisega ja mängib olulist rolli embrüo arengus ja tüvirakkude jagunemises. Hiljem on leitud ka valgu arvatav signaaliraja inhibiitor, mis on nimetatud küsitava vaenlase Ivo Robotniku järgi robotnikiniiniks. **Mis tegelane?**

40. **Mis bändi kuulete?** Vastamisel oleks abiks see, kui teaksite, mille eest pälvis 1948. aastal Nobeli meditsiinipreemia šveitslane Paul Hermann Müller.

41. Kui reastada William Shakespeare'i näidendite tegelased repliikide arvu järgi, on ülekaalukalt suurimaks Shakespeare'i rolliks Hamlet. Naisrollide arvestuses on selleks aga Rosalind. **Mis näidendi kangelannaks ta on?** Suur osa selle pastoraalkomöödia tegevusest leiab aset Ardeni metsas ning näidendi ilmselt kuulsaimaks repliigiks on „Maailm on lava / ja mehed-naised kõik vaid näitlejad.“ Sel sajandil on näidendit Eestis lavastatud Vanemuises, kus Rosalindi kehastas Marika Barabanštšikova.

42. Ühe ammuse „Vanade ja kobedate“ nalja kohaselt olla Anne Veski raadio loosisaates võitnud küsitava lauljanna plakati. Päris elus oli küsitav aga mõne aasta abielus Anne Veski vennaga. **Kes?**

43. **Mis nimi sobib piltide ühisnimetajaks?**

44. Nauru lipp on kolmevärviline: sinisega tähistatakse Vaikset ookeani, valge 12-tipulise tähega tähistatakse Nauru saart ja selle 12 hõimu, kolmandaks lipul esinevaks värviks on kuldne. **Mida tähistatakse kuldsega?**

45. 2004 oli see SBM Bank, 2008 Marfin Bank, 2012 Versobank ja 2018 sai panga eluiga läbi. **Millise esimese omaniku nime all pank aga 1999. aastal asutati?** Võib öelda, et 1990. aastate majandust jälginud isikutele oli tegu tuttava, mõne jaoks isegi legendaarse nimega, millega võib näiteks seostada ka Kristiine keskust, aktsiaseltsi Pro Kapital ja ehk muudki kinnisvara-alast.

46. Galerii 11/07/95 on muuseum ühes Euroopa pealinnas, mis avati 2012. aastal fotograaf Tarik Samarahi eestvedamisel. Kahel korral on muuseum jõudnud Euroopa aasta muuseumi auhindade valimisel finaali ning TripAdvisori lehekülje kasutajate hinnangul on see oma riigi parim turismiatraktsioon. **Mis pealinnas see muuseum asub?**

47. Sellel leptonite hulka kuuluval elementaariosakesel on sarnaselt elektronile ja taule negatiivne elektrilaeng ja poolarvuline spinn. Selle mass on 207 korda suurem kui elektronil. Kasutatades ära sekundaarkiirguse küsitavate Rutherfordi hajumist, on võimalik luua erinevatest esemetest kolmemõõtmelisi pilte. Kuna need läbivad aines pikemaid teepikkusi kui kompuutertomograafias kasutatavad röntgenkiired, kasutatakse taolist tomograafiat paksude ja tiheda koostisega esemete uurimiseks. Näiteks on selle meetodi abil uuritud Giza püramiide. **Mis elementaariosake?**

48. **Mille mõõtmiseks kasutatakse või on kasutatud Fitzpatricku ja von Luschan skaalasid?** Esimene neist on 6-astmeline, teine 36-astmeline. Kaarel Silmato paikneks esimesel skaalal 2. astmel, teisel skaalal aga kuskil 7 ja 13 vahel.

49. Fenty Beauty on kosmeetikabränd, mis loodi 2017. aastal. Selle omanikuks on üks peamiselt keskmise nime järgi tuntud lauljanna, kes nimetas kaubamärgi oma perekonnanime järgi. **Kes?**

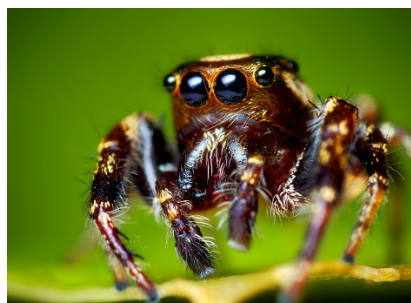
50. Kuuldav heliteos pärineb 1887. aastast ning selle autoriks on prantsuse helilooja (1845–1924), kes jõudis muuhulgas olla ka 15 aastat maineka Pariisi konservatooriumi direktor. **Kes?**

51. Selle eesti päritolu rootsi kirjaniku (1962–2005) romaanide ja jutustuste teemaks oli sageli tütarlaste naiseks kasvamine ja naise roll ühiskonnas. Ta debüteeris 22-aastasena poeetilise lapsepõlvkirjeldusega „Teisel maal“, mis võitis kriitikute tugeva poolehoiu. Elu jooksul võidetud kirjandusauhindadest on vast mainekaim 1991. aastal saadud Aftonbladeti auhind. Eesti keeles on temalt ilmunud teosed „Naene ja dr. Dreuf“ (2006) ning tema tähtteoseks peetav „Kurat ja Jumal“ (2019), mõlemad Loomingu Raamatukogu sarjas. **Kes?**

52. Eelmisel aastal suri maailma viimane põhja valge-ninasarvik. See isane isend oli nimetatud pindalalt maailma suuruselt 15. riigi järgi, mis iseseisvus 1956. aastal. Filmis „Ristiisa“ kannab riigi pealinnaga sama nime hobune, kelle mahalõigatud verise pea avastab filmiprodutsent Jack Woltz ühel hommikul oma voodist. **Mis riik?**

53. Algselt oli see härjavõitluse termin ja tähistas momenti, mil matadoor härja tapab. Hiljem on see juba laiemas tähenduses levinud paljudesse teistesse keeltesse. Eesti keeles on tegu liitsõnaga ning see on olnud 2008–2010 Kanal 2 ekraanil jooksnud telemängu pealkirjaks, mille saatejuhiks oli Hannes Võrno. **Mis liitsõna?**

54. Kui keegi näitab teile taolist keelt, võite olla üsna veendunud, et ta põeb üht ägedat nakkushaigust, millele on lisaks nn. „vaarikakeelele“ iseloomulik veel ka üle keha tekkiv punetav lööve samaaegse ägeda kurgupõletiku ja palavikuga. **Mis on see peamiselt piisnakkusena leviv haigus?**

55. **Kuidas nimetatakse seda ämblikuliste seltsi kuuluvat sugukonda**, kes on tuntud oma väga väikese kasvu (alla 1 cm) ning kiire ja nimeski kajastuva teatud tüüpi liikumisviisi poolest? Enamikust ämblikulistest eristab neid selge ja värviline nägemisvõime.

56. Tänapäevane Hippokratase vanne võeti kasutusele 1948. aastal, kuid hiljem on seda aeg-ajalt modifitseeritud. 2017. aastal lisati sinna üks lause, kus arstid lubavad pöörata tähelepanu millelegi, mis on nende töö kvaliteedi seisukohast vägagi oluline. **Millele?** Õigupoolest on see meile kõigile oluline.

57. Heal lapsel mitu nime. Kohalikud kasutavad selle eseme kohta nimetusi: *ngarriralkpwina*, *ilpirra*, *yidaki*, *garnbak*, *yiraka*, *artawirr*, *gunbarrk*, *mako*, *martba*, *kurmur*, *ngaribi*, *paampu*, *mandapul* ja *bambu*. Meie tunneme seda aga nime all, mis on tegelikult läänemaailmas väljamõeldud onomatopoeetiline sõna. **Mis?**

58. „Jumal, anna mulle Meelerahu leppida asjadega, mida ma muuta ei saa; Julgust muuta asju, mida ma saan muuta ja Tarkust nende vahel vahet teha“. Selle nn. „Meelerahu palve“ autoriks peetakse USA teoloogi Reinhold Niebuhi. Laiemalt tuntuks sai palve aga II maailmasõja ajal, kui ühe 1935. aastal asutatud liikumise liige seda ajalehes ühe lahkunu järelehüüdes märkas. Liikumine muutis veidi palvet, lasi trükkida 500 kaardile ja hakkas seda jagama. Palve on senini nende jaoks kesksel kohal. Praeguseks on see vabatahtlik liikumine levinud 170 riiki, liikmeid arvatakse olevat 2,3 miljonit. Eestis on nad tegutsenud aastast 1990. **Mis liikumine?**

EMV individuaalmäng 2019

Küsimused Kaarel Silmato, Viljar Alnek, Kaarel Kõivupuu, Sven Tarum

59. Näete naivistlikku maali „Paunvere poisid“. Kes on kunstnik (1900–1985)?

60. Selle Briti elektroonilise muusika duo moodustavad Tom Rowlands ja Ed Simons. Duo loodi 1989. aastal Manchesteris ning neil on läbi aja olnud tervelt 6 albumit, mis on Briti edetabelites jõudnud esikohale. Kuulsaks said nad oma teise albumiga *Dig Your Own Hole*. Mis duo?

61. See punane viinamarjasort pärineb algselt Médocist Bordeaux piirkonnas ning kuulub koos Cabernet Sauvignoni, Cabernet Franci, Merlot', Malbeci ja Petit Verdot'ga „Bordeaux algse kuue punase viinamarja“ hulka. 1867. aastal Prantsusmaad tabanud viinapuu-juuretäi epideemia hävitas sordi peaaegu täielikult ning aastaid peetigi seda väljasurnuks. Ootamatult sai see aga taassünni osaliseks teisel pool maakera Tšiilis, kus kohalikud veinitootjad seda 150 aastat Merlot' viinamarja pähe kasvasid. Tänapäeval on selle tuntumad kasvupiirkonnad Colhagua ja Rapeli orud ning Maipo provints Tšiilis. **Mis viinamarjasort?**

62. Seda majandusteadlast (1840-1921) peetakse austria majanduskoolkonna rajajaks. Koolkonna nimi omistati talle ja tema järgijatele saksa ajaloolise koolkonna poolt meetoodikatüli ajal. Kui ajalooline koolkond uskus, et majandusteadlased on statistikat ja minevikku uurides võimelised looma paremat ühiskonda, siis küsitav oli seisukohal, et majandusseadused on tingitud inimloomusest ja neid saab analüüsida ainult loogiliselt ülesehitatud süsteemina. Ta jõudis piirkasulikkuse teoriani, mille järgi ei kujunda turuhindu mitte tootmiskulud vaid tarbijate hinnangud pakutava kauba potentsiaalsele kasulikkusele. **Kes?**

63. **Mis seob** inglasi Peter Scotti selliste näitlejannadega nagu Zsa Zsa Gabor, Lauren Bacall, Elizabeth Taylor, Vivien Leigh, Sophia Loren, Shirley MacLaine ja Judy Garland? Scottist on valminud mitmeid dokumentaalfilme, kuid ka mängufilm – 1965. aasta „*He Who Rides A Tiger*“.

64. Näete pildil Raymond Goslingu poolt Rosalind Franklini juhendamisel tehtud fotot, mida peetakse üheks võtmesaavutuseks DNA kaksikeeliksi struktuuri avastamisel ning ühtlasi ka üheks 20. sajandi tähtsaimaks teadusfotoks. **Mis järjekorranumbrit see foto kannab?**

65. Näete Emanuel Leutze kuulsaimat maali „Washington Delaware'i ületamas“. 1853. aasta näituse kataloogi andmeil pole George Washington aga paadis sugugi ainus inimene, kes olnud ametis USA presidendina. Nimelt on üheks lipukandjaks noor leitnant, kes sai presidendiks 18 aastat pärast Washingtoni surma ning on ise seni John Adamsi ja Thomas Jeffersoni kõrval üks kolmest USA presidendist, kes on surnud USA iseseisvuspäeval. Tema valitsusajal tõusis oluliselt USA välispoliitiline tähtsus. **Kes?**

66. Võõrsõnade leksikon annab sellele sõnale neli tähendust: 1. lisametall, lisaulam metalli või sulami omaduste muutmiseks; 2. sooneköide, niit veresoone kinnisidumiseks; 3. liittäht, kahe kirjatähe ühendamisel saadud tähemärk; 4. side- või pidekaar kahe või enama noodi vahel. **Mis sõna?**

67. Bifröst on vikerkaaresild skandinaavia mütoloogias, mis ühendab inimeste maailma Midgardi jumalate maailma Asgardiga. Selle taevapoolses otsas paikneb Himinbjörg, mis on koduks silla kaitsjale. Ta on jumal, kelle käsutuses on võimas Gjallarhorni sõjasarv ning kelle hobuseks on kuldse lakaga Gulltoppr. Ta on sündinud üheksast emast, on jumalatest säravaim ning tal on kullast hambad. On ennustatud, et Ragnaröki ajal peab ta duelli Lokiga, mis lõpeb mõlema surmaga. Kummalisel kombel kehastab teda Marveli superkangelaste filmides mustanahaline Idris Elba. **Kes?**

68. Enne Jean-Claude Junckeri on Euroopa Komisjoni president olnud ka üks teine Luksemburgi poliitik. Komisjoni presidendiks oli ta 1995-1999, tema Komisjon astus täies koosseisus tagasi tänu korruptsiooniskandaalile. Luksemburgi peaministriks oli ta 1984-1995, talle järgnes peaministrina just Juncker. **Kes?**

69. Näete pildil turpiallaste ehk lehmalindude perekonda kuuluvat jalakaturpiali, kes elutseb Põhja-Ameerika idarannikul. Lind on andnud praeguse nime ühele USA pesapallitiimile, mis varasemalt kandnud ka Milwaukee Brewersi ja St. Louis Brownsi nimesid. World Series'e tiitleid on seni võidetud kolmel korral, neist viimane 1983. aastal. **Mis pesapalliklubi?**

70. Kuulete ühe loo ilmselt tuntuimat versiooni. Lugu on salvestanud sajad artistid ning see on jõudnud enam kui 1500 albumile. **Millise 1955. aasta vanglafilmi jaoks see loodi?** Kui teate loo pealkirja, ei tohiks vastamine kuigi raske olla.

71. Näete fotol ühe 1890. aastal surnud mehe luukeret. 1980. aastal vändati tema elu põhjal hinnatud mängufilm. **Mis film?**

72. Selle vahemerelises kliimas kasvava igihalja põõsa või väikse puu viljad on oranžpunased luuviljad. Kuigi need näevad välja üsna isuäratavad ja puu nimigi kõlab üsna maitsvalt, on neil viljadel mahe jahune mekk ning valmistab pigem pettumust. Vahel tehakse viljadest moosi, Portugalis aetakse sellest aga kanget alkoholset jooki *medronho*'t. Meie maal seda kasvatada ei saa, kuna talvel võtab külm ta ära. Muuhulgas on puud kujutatud ka Madridi vapil. **Mis taim?**

73. Selle 118 – 56 e.m.a. elanud Vana-Rooma poliitiku ja väejuhi tuntumaks sõjaliseks saavutuseks oli võidukalt lõppenud Kolmas Mithridatese sõda. Tänapäeval teatakse tema nime aga peamiselt tänu tema toidulembusele. Ta tõi oma sõjakäigult tagasi ning tutvustas roomlastele mitmeid kirs- ja aprikoosisorte. Tema luksuslikud õhtusöögid olid tuntud üle riigi ning ka eesti keeles esineb tema nimest tuletatud omadussõna, millele eesti keele seletav sõnaraamat annab tähenduseks „külluslik, rohke ja hea valikuga“. **Kes?**

74. Selle teadlase nime teame tänapäeval seoses haigusega, mille ta esmakordselt 1862. aastal klassifitseeris. 1866. aastal avaldas ta teose "Observations on an Ethnic Classification of Idiots", milles arutleb võimaluse üle klassifitseerida erinevaid "konditsioone" etniliste omaduste järgi. Näiteks liigitas ta toores tõlkes ühte tüüpi inimesed "mongoli tüüpi idiotideks", millest tuletati tollal kasutatud termin "mongoloid". **Kes oli see teadlane?**

75. **Millise vanakreeka mütoloogia tegelase isaks oli Egeuse merele nime andnud Aigeus?** Kuna tema ema Aithra oli rasestamise ööl unes Athena juhatusel saanud viljastatud ka Poseidonist, voolas küsitavas korraga nii sureliku kui ka surematu jumala veri. Küsitava tuntuimaks kangelasteoks oli Ateena vabastamine ühest ebameeldivast andamist.

76. Aastal 2150 e.m.a. oli Egiptuse vaarao õukonnas arstiks Ir-en-akthy, kelle ametinimetus oli *neru pehut*. Eesti keelde võiks seda tõlkida kui „kuningliku ... karjane“. Tema ülesandeks oli läbi viia üht meditsiinilist protseduuri, mida tehakse üsna sageli ka tänapäeval (protseduuri teeb reeglina medõde). **Mis sõna sobib punktiirile?**

77. Okaapi on kaelkirjaklaste sugukonda kuuluv sõraline, kes läänemaailma jaoks avastati alles 20. sajandi algul. Üheks põhjuseks, miks liik nii hilja avastati, on, et nad elavad raskesti ligipääsetavates vihmametsades. **Mis riigis** asuvad vihmametsad on ainsad, kus okaapit looduslikult kohata võib?

78. Millist lühikest nime kannab see suusahüppestiiel, mis on sisuliselt kombinatsioon paralleel- ja V-stiilist? Stiili põhimõtteks on hoida suusad võimalikult laiail ja paralleelselt. Selle üsna vähe levinud stiili tuntuim kasutaja on hetkel Domen Prevc.

79. Vasakpoolsel pildil on ühe 1938–2011 tegutsenud Ford Motor Company'le kuulunud autofirma logo, mis oli mõeldud hinna ja kvaliteedi poolest kuldseks keskteeks luksusliku Lincolni ja rahvaauto Fordi vahele. Parempoolsel pildil on inglise lauljanna PJ Harvey hoidmas käes Briti muusikaauhinda, mida tema on seni ainsana suutnud võita kahel korral. **Mis on ühine nimetaja?**

80. Kuuldava loo valis ajakiri Rolling Stone läbi aegade parimate lugude edetabelis 4. kohale. Ettepoole platseerusid vaid Bob Dylani „Like a Rolling Stone“, The Rolling Stones'i „(I Can't Get No) Satisfaction“ ja John Lennoni „Imagine“. **Kes on selle loo esitaja?**

81. Mis on Ameerika maailmajao läänepoolseim pealinn?
82. Selle traditsioonilise iiri rahvalaulu tegevus toimub lirimaa lõunaosa mägedes. Laul räägib teeröövlist, kelle reedab tema armsam. Seda lugu on esitanud näiteks The Dubliners, The Highwaymen, The Pogues, Grateful Dead, Thin Lizzy ja isegi Bryan Adams. Loo tuntuim versioon pärineb ilmselt 1998. aasta albumilt nimega „Garage Inc.“ ning võitis 2000. aastal seda esitanud bändile ka parima <i>hard rock</i> esituse Grammy. Mis laul?
83. Pildil nähtav kanarbikuliste sugukonda kuuluv liik on oma perekonna ainus Eestis pärismaine esindaja. Seda võib hajusalt kohata meie palumetsades. Lisades taime nime lõppu ühe tähe, saame ühe kollaka värvusega Eestis üldlevinud linna tsiitsitajate perekonnast. Mis taim?

84. Hetkel ei ole maailmas ühtegi alla 30-aastast meestennisisti, kel oleks individuaalmängus ette näidata mõni Suure Slämmi turniirivõit. Pildil on seni viimane seda tiitlit hoidnud mängija, kes tähistas oma 30. sünnipäeva eelmise aasta 28. septembril. Kes?
85. Uue Testamendi osaks on Pauluse kirjad, mis on reastatud pikkuse järjekorras alates pikimast. Pikkuselt viies kiri algab pöördumisega ühe linna koguduse ja kristlaste poole, kus selle kirjapaneku hetkel asus veel ka üks seitsmest antiikmaailma imest. Mis linn?
86. Legendi järgi serveeris seda rooga esmakordselt Napoleoni peakokk 14. juunil 1800. aastal, et tähistada äsja võidetud lahingut ühe Piemonte piirkonna küla lähistel. See on vasika- või kanalihast roog, kus liha hautatakse esmalt oliivõlis, seejärel aga tomati, sibula, oliivide, küüslaugu ja valge veini või brändi ning maitseainetega. Vahel serveeritakse seda koos munahüübega. Mis roog?
87. Kuigi paljud seda ei tea, on sellel legendaarsel seitsmikul ka oma nimed. Põhja-Ameerika versioonis on nendeks Orange Ricky, Blue Ricky, Cleveland Z, Rhode Island Z, Hero, Teewee ja Smashboy. Kellega või millega on tegu?
88. See 30-aastase sõja üks tuntumaid väejuhte (1583–1634) oli pärit Tšehhimaalt. Kuigi ta sündis protestantide aladel, hakkas ta hiljem katoliiklaseks. Ta võitis katoliiklastele terve hulga lahinguid, kuid 1634 aasta alguseks arvas keiser Ferdinand II, et väejuht on ta reetnud ning käskis reeturi elusalt või surnult Viini tuua. 25. veebruaril tapetigi ta omaenda ohvitseride poolt. Kes? Küsitava perekonnanime kannab ka tuntud puiduhakkurite kaubamärk.
89. 1981. aastal ilmus ühe bändi debüütalbum „Bangkok Shocks, Saigon Shakes,“. Lõpetage albumi pealkiri.
90. See ärimees on tuntud oma kummaliste aprillinaljade poolest. Sel aastal lasi ta 1. aprillil välja kuuldava, 2016. aastal Cincinnati loomaaias tapetud gorillast rääkiva räpilo „RIP Harambe“. Kes?

<p>91. 27. oktoobril 1871. aastal lausus Henry Stanley kuulsad sõnad „Dr. Livingstone, I presume?“. Ajalooline kohtumine leidis aset Ujiji asulas. Mis riigi territooriumil see linn tänapäeval asub?</p>
<p>92. Selles taanlaste loodud mobiilmängus kehastub mängija nooreks grafitikunstnikuks, kel tuleb teolt tabamisel politseiniku ja tema koera eest ära joosta. Joostes tuleb koguda kuldmünste ja muid vidinaid ja vältida metroorongide alla jäämist. iOS App Store'i andmeil on allatõmbamiste arvult kõigi aegade mängude edetabelis teisel kohal. Mis mäng?</p>
<p>93. Kes on hetkel NBA tegev mängijatest kogunud karjääri jooksul enim lauapalle – 13 184 (14.04.2019 seisuga) ning on sellega kõigi aegade arvestuses 14. kohal? Pärast kaheksat aastat Orlando Magicus on ta jõudnud kanda ka Lakersi, Rocketsi, Hawksi ja Hornetsi särke ning mängib hetkel Washington Wizardsi eest.</p>
<p>94. Kõige kauem aega tagasi sündinud inimene, kelle järgi on nimetatud keemiline element, on Mikolaj Kopernik. Siiski leidub ka üks element, mis on nimetatud millegi järgi, mis on omakorda saanud nime ühe 19 aastat enne Kopernikut sündinud inimese järgi. Mis element?</p>
<p>95. Seda prantsuse luuletajat (1844–1896) peetakse üheks Euroopa sümbolistliku kirjanduse suurkujuks ning tema manifest „Luulekunst“ sai prantsuse sümbolistide lipukirjaks. Ta võttis esmakordselt prantsuskeelses luules kasutusele üheksasilbilise värssi, kasutades selles siseriimi. Tema tuntuimaks luulekoguks on „Sõnadeta romansid“. Kes?</p>
<p>96. Eesti valitsusjuhi tiitliks sai riigivanem 1920. aastal. Kes oli esimene ja ühtlasi ka kõige lühemat aega valitsenud Eesti riigivanem?</p>
<p>97. Mis nime kannab maoride mütoloogias maaema, taevaisa Rangi kaasa, kelle kooslusest sündis kõik muu elav? Kuigi jumalanna on naissoost, seostub see nimi ilmselt kõigile indoeuroopa keelte kõnelejaile ja paljudele teistelegi pigem meessooga.</p>
<p>98. Näete pildil pindalalt Amazonase järel Brasiilia suuruselt teist osariiki, mille pealinnaks on Belém. Seal asub Amazonase jõe suue ning oma vihmametsade tõttu on see tähtis kummi- ja puidutootja, samuti kasvatatakse seal sojauba ning kaevandatakse rauamaaki ja boksiiti. Mis osariik?</p>
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;">   </div>
<p>99. Mis nime kannab „Kung Fu Panda“ filmiseeria peakangelane, kellele on hääle andnud Jack Black?</p>
<p>100. Lõpetame muusikaküsimusega ilma muusikata. Mis esinejanime all oli paremini tuntud ameeriklane John Paul Larkin (1942–1999)? Vihjeid tema tuntuima, 1995. aastal ilmunud loo refräänile võite leida küsimuste 96–99 vastustes.</p>

